

Oglas, pripisana itd. ...

Novi za predbrojbu, oglas itd. ...

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ukoliko na vrijeme ne primi, maka to javi odpravničtvu u odgovornom pismu, za koji se na plaću postaraju, ako se izvan napiso „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 817/849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom žestu male stvari, a nosloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka u podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju njeopisani ne tiskaju njeopisani ne primaju.

Preplaćuje se postaricom 10 K u obće, 5 K za seljake na godinu ili K 5—, odn. K 2-50 za pol godinu.

Izvan carevino više postarika plaća i utužuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, zastali 20 h, koji u Pull, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Utkari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. (Via Gliala br. 2), kamo neka se naslovljaju sva pisma i preplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Pull ulica Giolla 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. katl).

Narodni mir u Istri.

II.

Krivimo obćenito Talijane u Istri što nema narodnog mira. I pravo je; ali ne leži ciela krivnja ni na njima. Mi smo iskreni i kažemo, da je Talijanima sada teško ispuštiti iz ruku ono, što su kroz stotinu godina, gnjavili i tlačili Slavene u ovoj pokrajini samo nasilnim i nezakonitim putem postigli. A nemojmo se obsjenjivati, da istarski Talijani imaju sve svoje stečevine i prevlast zahvaliti svojoj moći ili kulturi. Ne! to je samo varka, koja je bila pogodovana i namia dobacivana sa strane, koja nije Talijanima više prijateljskija nego li nama, te ovom tvrdnjom odmah pobijamo prigovor kojim bi htjeli tu „stranu“ ispričati tobože krivim informacijama s „nadležne strane“.

Nastojat ćemo, da ovo naše uvodno istaknuto stanovište utemeljimo, što nam neće biti teško, kao što i izričito ovdje ističemo da ćemo to stanovište od sada napried očitio isticati i narodu javno objasniti, i u tom pravcu ga odgojiti. Velimo narodu, da razočaranja, koje nas sile na ovakav istup, ne dovedu naš narod — puk u propast, a i nas same, koji moramo paziti da naš narod ne izgine. Tu se radi o našoj narodnoj budućnosti, dapače o biti ili ne biti.

Žalostno je, i do Boga se čuje, da mi Hrvati i Slovenci, koji u većini živimo u Istri, trebamo koricu kruha

od onih, koji nam je, po carskim zakonima moraju dati a da ih ne prosimo. I Talijani i carski ljudi, koji su zakone stvorili i za nas, a upamtimo to dobro bez nas, dakle u velikoj većini ne za nas, ipak i te zakone Talijani na vlasti upotrebljuju uvijek u svoju korist, a a svagdje kada bi po zakonu moralo biti štogod u našu korist, tada i mimo zakona upotrebljuju zakone i protivna ma, zlorabeći zakon tako, da za nas postane mrtvo slovo.

Nastupom princa Hohenloha u Trstu na mjesto pouzdanika središnje vlade u Beču, svi smo nazirali time promjenu vladavine u Istri. Rekli smo: talijanske vladavine Depretisa, Rinaldina i njihovih predšastnika, te ulagivajuće i športmanske vladavine aristokratskog soja Goessovog nestalo je. I princ Hohenlohe svojim nastupom pokazao je, i naši nekoli mu priznali dobru volju, da će srediti narodnostne neprilike u Istri.

„Dobroj volji“ mi se nismo usprotivili, dapače išli smo joj u susret. Ali uvijek smo imali u pameti, da misija princa Hohenloha i uz „najbolju volju“ poslanstva neće uspjeti, dok se ne iskorjeni, izribebi do temelja onaj korov, što su u zemljište Istre uvriježili Depretisi i Rinaldini, Talijani, a kojega je onako kukavno znao pioditi Niemac grof Goess. Vjerujemo, ako se ne varamo, da i sam sadašnji namjestnik u Trstu princ Hohenlohe vjeruje, da je ovom žalostnom stanju nas Hrvata i Slovenaca u Istri

kriva tendenciozno uvlačena vladavina prijašnjih namjestnika i da vlada u Beču omalovažuje, nećemo reći, ne vjeruje u njegove informacije. Ako je protivno istina, onda misija „dobre volje“ sadašnjeg gospodina namjestnika ili nam je predložena kao obsjenjivanje ili pak sam gospodin namjestnik nema enerzije, to će reći „slobodne“ volje, ne dobre misli, da provede ono što si je u svojoj „dobroj volji“ postavio zadaćom.

Novi namjestnik počeo je time, te je htio da barem vladin zastupnik u saboru pozdravi naše zastupnike u hrvatskom jeziku i odgovara na upite naših zastupnika u hrvatskom ili slovenskom jeziku. Naišao je, kako nam je poznato, na najneprostoju protivnost Talijana, te je dopustio da ne bude sabora. I sabora nije bilo, zašto? Da mogu Talijani još bolje pašovati s našim imetkom itlačiti naša prava i upotrebljavati i naš novac u svoje tiranske svrhe protiv nama. A svaki od naših seljačkih čitatelja nezna čijom dozvolom, to provadaju, te njim mi danas kažemo dozvolom vlade, a u buduće ćemo otvoreno odkrivati rane našega naroda i koji je glavni krivac. Spominjemo opet ovdje među inim onih 10.000 kruna, što ih Talijani na junti daju od naših novaca za talijansku „Legu nazionala“. Tih deset tisuća kruna barem je polovica našeg hrvatskog i slovenskog novca, danih od junte, ne samo da tobože odnaroduju našu krv, nego ti novci su dani da kupuju

kod izbora naše ljude kao marvu da s tim našim novcima rade na našu propast.

Mnogi će reći, da to mora tako biti, dok su Talijani u većini. Ne, nije to tako, jer svaki, koji je i malo pismen, kako se reče u hrvatskom jeziku, znađe, da bez vladine dozvole Talijani na junti nemogu raditi što ih je volja. Ono što naša djeta ili sabor ili kad nema sabora Talijani na junti odrede sve to mora proći kroz našu vladu i ta vlada sa posebnim pismom to preporuč ili ne preporuč na potvrdu Njegovom Veličanstvu cesaru i kralju. A tih deset tisuća kruna za talijansku Legu potvrdilo je Njegovo Veličanstvo i pođ namjestnikom princem Hohenlohe. Dakle „dobra volja“ namjestnika princa Hohenloha ili je nemoćna, ili je bila prazna rieč, kažuć to a da ne diramo u njegovu osobnu dobru nakanu. U dvajbu pak navadja nas provedeni tobožnji kompromis između nas i Talijana o čem ćemo jasno i otvoreno izreći naše mnijenje sada a u budućem broju.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 7. veljače 1909.

Prošloga tjedna imalo se je u zastupničkoj kući razpravljati razne prešne predloge, naročito i one tičuće se napadaja Njemaca na Slovence u Pltju prigodom obdržavanja skupštine slovenske Družbe Sv. Cirila i Metoda, i one tičuće se dogođaja u Ljubljani kad su ono dvie slovenske žrtve pale. K tomu imali su imati svoje sjednice razni odbori, najpače i onaj

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak.)

Malo su bolje prilike za nas u ostala dva kotara, motovunskom i porečkom, koji spadaju u okvir ovih podlistaka, u Flap-povu biskupiju, posve osim općinskih općine. Prošetavši se od jedne porezne općine do druge, vidjet ćemo, kako nam tamo u statističkoj pravdu kroje!

Motovun. U toj općini su ova podopćine sa ovim razmjerom narodnosti po državnoj statistici: Brkač (96 Hrvata: 254 Talijana), Kaldir (280 Hrvata: 231 Talijan), Karojba (49 Hrvata: 24 Talijana), Montrilj (641 sve samih Hrvata), Motovun (8 naših i 1841 Talijan i k tomu 6 Nijemaca). Novaci (788 samo naših), Rakotole (također svi — 826 — Hrvati), Sovinsčina (140 Hrvata i 265 Talijana) i Zamask (228 Hrvata i 433 Talijana). O Montrinju, Novacima i Rakotolama nam dakle ne treba dvojiti, da su tamo svi Hrvati, ali u os-

talim podopćinama je broj Talijana sigurno preteran, svagdje osim u gradu Motovunu, gdje jedino ima Talijana u ogromnoj većini protiv nama. U gradu živi dolista Talijana, ali u okolini su sve braća - Vologas Jože*. U podopćini Sovinsčina i Zamask bit će Talijana najviše po 20%, t. j. 80 odnosno 130 glava, ali su ostale stotine bez dvojbe naše. U podopćinama Kaldir i Karojba je broj „Talijana“ još manji, rečimo 10% odnosno 4%, t. j. 60 odnosno u drugoj dvadesetak. Što da kažemo konačno o Brkaču? Podno Motovuna nalazi se to selo (podopćina) sa 350 stanovnika, koji ne tvore posebne župe, kao što je to bila samostalna župa, kroz par vjekova (1585--1840). Sada spadaju Brkačani pod motovunsku župu, a u njihovu selu živi stariji jedan svećenik Talijan. Tu je i crkva (prije dakle župa) sv. Pankracija biskupa i mučenika. Po imenu toga sveca nastalo je i ime selu — hrvatsko, kao što su i žitelji Hrvati, koji se pače skoro i svi priznaju Hrvatima, premda im je općovni jezik više talijanski. Čudno

je to, ali u Istri ipak shvatljivo. Da su svi Hrvati, dosta ih je pogledati i s njima govoriti. Imadu i Družbinu podružnicu, koja motovunskoj gospodi silno smeta. Talijanskoga imena selo nema. — U cijeloj općini ima dakle 1631 Talijan (od toga samo 200 izvan grada Motovuna), a svega pučanstva 5670. Pak da Talijanstvo u Istri ne živi od naše slabosti i bezbriznosti! Veli Jože, Veli Jože*, kad ćeš se probuditi? U toj općini, još Talijani ni ne sanjaju, da bi kada mogli izgubiti vlast u općini, jer mi još ozbiljno ni ne jurisamo. Najjači su topovi u Istri a i ovdje protiv Motovunu naše posujilnice (u Karojbi) i Družbine škole (u Kaldiru).

Vijanj. I to je talijanska općina (kao i sve naše u porečkom političkom kotaru), premda nema nijednoga mjesta sa talijanskom većinom. Podopćine Bačve i Vijanj su tobože većinom talijanske (141 Hrvata: 484 Talijana, 110 Hrvata: 1708 Talijana), a ostale dvije Sv. Ivan od Sterne i Sv. Vital tobože akoro (907 Hrvata i 221 Talijan, 495 Hrvata i 435 Talijana),

premda je % tak Talijana zapravo ovaj: Bačve 20%, Vijanj 40%, Sv. Vital 10%, a sv. Ivan od Sterne samo 5%, tako da je u cijeloj općini višnjanskoj Talijana nešto preko tisuću (1025) prema cijelom pučanstvu općine od 4594, dakle relativno i apsolutno još manje nego u Motovunskoj općini. U podopćini Vijanj ima 760 Talijana, u Bačvama 120, Sv. Vitala, a u Sv. Ivanu od Sterne 55. — U južnoj Italiji i Siciliji se je nedavno dogodila grozna nesreća, koja je podavila 200.000 Talijana. Kad bi naši istarski htjeli tamo poći i ondje se nastaniti, bilo bi im mjesta dosta, jer ih ovdje ni sa svim šarenjacima nema ni polovica od one njihove nesrećne braće, koji su poginuli.

(Nastavit će se.)

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo

na dionice u Punitu.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. veljače 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

svaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	svaki dan osim nedjelje
prje po dne 5.45	odl.	PUNAT	dol.	4.35
6.—	dol.	Krk	odl.	4.20
6.10	odl.	Glavotok	dol.	4.10
6.55	dol.	Malinska	odl.	3.25
7.—	odl.	Omišalj	dol.	3.20
7.40	dol.	RJEKA	odl.	2.60
8.25	odl.		dol.	2.40
8.50	dol.		odl.	1.55
9.30	dol.		dol.	1.45
			odl.	12.45

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Četvrt. Subota	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
prje po dne 4.90	odl.	Baška	dol.	po dne 6.—
5.30	dol.	Punat	odl.	4.60

Uvjeto pristajanje u Staroj Bašci.

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezino.

Poned. Srijeda Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Utorak Četvrt. Subota
prje po dne 7.—	odl.	RJEKA	dol.	po dne 4.—
7.50	dol.	Opuzlja	odl.	3.50
7.40	odl.	Beli	dol.	3.20
9.—	dol.	Merag	odl.	2.—
9.10	odl.		dol.	1.50
10.—	dol.	Krk	odl.	1.—
10.10	odl.		dol.	12.50
10.40	dol.		odl.	12.20
10.50	odl.		dol.	12.10
prje po dne 12.45	dol.	Rab	odl.	prje po dne 10.10
1.15	odl.	Veli Lošinj	dol.	9.50
3.—	dol.	NEREZINE	odl.	8.05
3.10	odl.		dol.	7.50
4.—	dol.		odl.	7.—

Uvjeto pristajanje u Sv. Martinu Lošinjkom. Ravnateljstvo si pridržava pravo. — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda. Agencija na Rijeci kod I. Pakušića, Via Andrássy 25. PUNAT, dne 15. siječnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Zeludane kapljice
prije zvane i poznate pod imenom **Markove kapljice**

medicinsko protiv slabosti želudca, imenito protiv pomutnje tekućine za jelo, protiv gripu i grčeva u želucu i trbuhu, protiv nezadosti od vjetroya. Pošilje teškoćinastog ili preobilnog jela podapiru naravnu probavu. 1 tučeta 4 K, 5 tučeta 17 K, 10 tučeta 32 K, franko postavljeno na svaku poštu.

Molim izvolite mi poslati još 12 bočica zeludanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto na meni upravo sudovore. Bože Pazić, Kaštel stari.

Molim pošaljite mi jedan tučeta kapljica pošto pošto sam uvjeren već kod prijašnjih naručja da djeluju izvrstno, te ću svakom zgodom iste svojim prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje ne mogu sve ovdje navesti handom još mnogo, te stoje svakome na vid.

Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, čak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
pošlag trga sv. Marka 20.

Za Družbu!

Tržite i kupujte svuda proizvode od kojih Družba ima koristi, kao olovke, cigaretni papir, žigice, sapun, metle, čaj itd. jer na taj način doprinosite za hrvatske škole. Upotrebljavajte svuda narodni biljeg i tražite da ga sve tražke drže. Zapuđa samo 2 pare. To je vaša dužnost!

'STECKENPFERD-LILIENMILCH-SAPUN

Najblazi sapun za kožu kao i proti pjegama.

Dobiva se posvuda!

Poslovno geslo:
- Uz mali dobitak, veliki promet, -
Istodobno samo dobra roba.

Imati dobro iduću žepnu uru nija uvijek prieka nuđa. Ipak za one, koji trebaju žepnu uru, a to je uz dautanje prilike svaki koji praktično živi, ima samo takovu vrijednost, koja je doista pouzdana. Bolje je ne imati uru, nego 11 takru koja nelde točno. Dobra i pouzdana ura čuva od silete i neugodnosti, netreba se bojati da će se nepotrebno vrijeme utaman potratiti. Ročista moel će se točno obdržavati.

Ako dakle trebate takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznato uru kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SOHAPPHÄUSEN, OMEGA, MORRIS I ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i ocđali imale uvijek veliki izbor na skladištu

Ljudevit Malitzky, urar
PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obročno oplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura njalica, budilnik, blatnino i optične stvari, i potrebštine za pušenje. Pošto često mienjam robu, to ne držim cjenika. dosta je kod naručbe navesti vrst robe. Uz dobro imenstvo i preporuku šaljem stvari na izbor.

Dvostruki elektro-magnetički KRIZ ili ZVIEZDA
R. B. broj 86967.
Telefon br. 45-22.

Ist elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj koji kod ulaga, reime, acetno (teškog dšanja), neapavanja, znojna u luhu, neuralgije, glavobolje (migrale) kucanja srca, zubobolje, mučavna, slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, nužnosti, neovjestosti, nagluhosti, drhtanja na tijelu, influence ekodane, sa boleđu hrbta, bledila (malokrvnosti) želudanih grčeva, beztečnosti, i ohtasa (pukokrvnosti), svih udnih grčeva, hipoohondria, ljeljenih grčeva, hšmorrhoida, kao i kod svobode slabosti itd. služi kao nenadokrljivo sredstvo, po što elektro-magnetička struja dolim čovjeku, dima se rečene boleli u najkraćem vremenu izleče.

Poznato je, da lečnici kod navedenih boleli ššokratno elektrizirajuje žela, upotrebljuje ali ipak on taj način, da jaka struja samo prolazno i posamonom kroz telo prolazi, dešm naprotiv u tim struju elektro-magnetičnu krija ili zviezdu R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenom načinom napređuje na telo dšolja, što svakoga brzom lečenju dovodi, i nelo li prvi postupak. — Do 20

GOTOVI KRABVI

Iz crvenog platna dobro pu-njeni, pokrivač ili podnja perjajca 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 15—, K 18—; 4 metra duga 140 cm. široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—; Jastuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—, K 3 50, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 4 50 i 5 50.

Izradjuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za 1 kravat po K 27—, boje K 33— — Razaslijo franko pouzdeom od K 10— napried. Zamjenu i vračeno pri-znaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachscl, Lobes, br. 933,
pošta PILSEN, Ceska.

godina stare bolesti lističeće sa sa mojim strojima posva i od izljeđenja sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zalivale kao i od odlučnih sirojva izdane svjedocbe i prisaoice iz sviju strana svietla. pohranjene su u mojoj pismohrani, gdje stoje svako i svako doba na vid. **GDJE NIJE DAN LIK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ,** jer je sigurno sredstvo prot. gore navedenim boleštima, a ovaj boleštnik, koji po mojem stroju nebi bio lečćen naljuje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. običnitvo na to, da ne moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga napuljenja zahranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički KRIZ ili ZVIEZDA! R. B. br. 86967 osobito se hvall i uživa vanrednu dopadnost paradi svoje izvrstne ljekovitosti.

MALI STROJ STOI 6 K. Rablju ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOI 8 K. Rablju ga kod osarjelih 30 godina kroničnih bolešti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskoj ljekarni. Pouzdeom ili ako se novac unapred pošalje, razaslijo glavna prodavaniša za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,
Budimpešta, Vjeli Kotar,
Vaušab-nica br. 84.

Pozor! Pozor!

50.000 para cipela.

4 para cipela šarito za K 7—.

Radi obustave plaćanja nekoih većih tvornica, ovlašten sam jednu ovedu zalihu cipela izpod cene. — Svakomu čovjeku šaljem 2 para mužkih i 2 para ženskih cipela na vrbcu iz orne ili žute kože sa švratim poplatima, moderne i elegantne mode točno po pripisanoj mjeri.

Sva 4 para stoje samo K 7—

Razaslijo pouzdeom

L. Zwelg's Schuh-Expert
KRAKOV broj 95.

Prihvate doživljenja; a na zahjov vraćam i novac.

PRÄCISIONS-UR
GENF

OMEGA

GRAND PRIX 1903

OMEGA 12

ODPREMNIČKO I KOMISIONO "DRUŠTVO 'BALKAN'

d. o. s. j. u TRSTU

TRIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2160. Brzojavi: BALEANSPRD.

Žiro račun kod "JADRANSKE BANKE" u Trstu.

Prima u svoje dobro uredjene magazine svaku vrst podarskih proizvoda, daje na iste predujmove a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Isto tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarinjuje robu i daje zajmove na robu ležeću u javnim skladištima.

Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavija reklamacije i daje svako stručovno razjašnjenje i uputu brzo i blava.